

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2023

ՀՈՒՆԻՍ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 6

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար: Ուշադիր եղի՛ր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքում ուղղագրական սխալ կա:

- 1) ամանորյա, առնչվել, ընդամենը, կոթնել
- 2) փեղկ, բողտիք, խավիար, անհարկի
- 3) հեղեղատ, հեղիեղուկ, ապաշխարել, ընդհանուր
- 4) զեղչել, գոջալ, բամբիշ, դժխեմ

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում գծիկով:

- 1) ոտքով(գլխով), ընկեր(բարեկամ), ի(հեճուկա)
- 2) մանր(մունր), բաց(դեղին), փոքր(ինչ)
- 3) հականե(հանվանե), կիսատ(պռատ), մաս(մաքուր)
- 4) ճեփ(ճերմակ), ասել(խոսել), ծայրից(ծայր)

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի ընդգծված *n*-ն է արտասանվում *o*:

- 1) անորակ, արջաորս, քաջորդի
- 2) անողնաշար, նրբաոճ, ութոտնուկ
- 3) անորոշ, կրծոսկր, աղիողորմ
- 4) ովևե, անորսալի, բարեողջույն

4 Ո՞ր շարքում բաղադրյալ հատուկ անվան գրության սխալ կա:

- 1) Բյուզանդական Կայսրություն, Փոքր Հայք, Գրիգոր Լուսավորիչ
- 2) Դաշտային Կիլիկիա, Հավայան կղզիներ, Հին Հունաստան
- 3) Ռուսաստանի Դաշնություն, Ներսես Մեծ, Մշո Առաքելոց վանք
- 4) Բաղաբերդի կիրճ, Հյուսիսատլանտյան դաշինք, Թարգմանչաց տոն

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է *ու*-ն սղվել:

- 1) ծածկոց, գարնանային, մկնդեղ
- 2) դալկանալ, կանխագգալ, փախստական
- 3) մածնաթան, լեզվաբան, գանգրահեր
- 4) թաքնվել, արթնանալ, բազկաթոռ

6 Ո՞ր շարքի *ու* բոլոր բառագույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) ծածուկ-բացեիբաց, խոնարհ-ամբարտավան
- 2) անխոհեմ-ողջախոհ, տնտեսել-շռայլել
- 3) ողորկ-անհարթ, գծուծ-ժլատ
- 4) թերի-ավարտուն, արի-վեհերոտ

7 Ո՞ր շարքում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) սնգույր-երեսը ներկելու քուրք, խեժ-կապույտին տվող կանաչ
- 2) պատրվակ-մտացածին պատճառ, խոյակ-քանդակագարդ սյունագլուխ
- 3) ակնակապիճ-աչքի խոռոչ, սուտակ-թանկարժեք քար
- 4) կոնդակ-կաթողիկոսի պաշտոնական գրություն, դարձերես-թղթի հակառակ կողմը

8 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն ունեն ընդհանուր արմատ:

- 1) հնոտի, հնավանդ, հնագետ
- 2) անարգանք, արգանակ, մեծարգո
- 3) սիրասուն, սննդակարգ, անասնապահ
- 4) գետափնյա, գետնամած, գետաբերան

9 Ո՞ր դարձվածքի իմաստն է սխալ բացատրված:

- 1) **քթից այն կողմ չտեսնել** - իրենով հիացած լինել
- 2) **ձեռնոց նետել** - մարտի հրավիրել
- 3) **թևի տակ առնել** - նեցուկ կանգնել
- 4) **սիրտը կախ** - անտրամադիր

10 Ո՞ր շարքի ոչ բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) խելացի, շրջահայաց, թանձրամիտ
- 2) երկնագույն, լաջվարդ, լուրթ
- 3) իջևան, հանգրվան, օթևան
- 4) գավեշտ, ծաղր, հեզմանք

11 Ո՞րն է գերադրական աստիճանով դրված ածական:

- 1) ամենագետ
- 2) ամենավճռական
- 3) ամենակեր
- 4) ամենատես

12 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են անորոշ դերանուններ:

- 1) ոմանք, այլ, որերորդ
- 2) մյուս, որոշ, որևիցե
- 3) այսինչ, երբևէ, ով
- 4) մեկը, մի քանիսը, ինչ-որ

13 Ո՞ր տարբերակում նախադասության անդամի ձևաբանական վերլուծության սխալ չկա:

Աջ ու ձախ պտտեմ մի երրորդ կոճակ, Եվ մութը իսկույն հին շարքի նման Չքվի, չքանա:

- 1) **պտտեմ** – ենթադրական ապառնի, **մի** – անորոշ դերանուն
- 2) **նման** – կապ, հետադրություն, **երրորդ** – բաշխական թվական
- 3) **չքվի** – չեզոք սեռի բայ, **իսկույն** – մակբայ
- 4) **շարքի** – գոյական, սեռական հոլով, **չքանա** – պարզ բայ

14 Ո՞ր նախադասության մեջ անկանոն բայ չկա:

- 1) Նա նայեց վարից վեր՝ ձեռքով վախվորած մի բացասական շարժում անելով:
- 2) Հենվելով իր ձեռնափայտին՝ նա ոտքի ելավ ու դողդոջուն քայլերով մոտեցավ ինձ:
- 3) Միմոնն ու երեխան ձորն անցել էին, քայլում էին գյուղամիջի շեկ ճանապարհով:
- 4) Ճանապարհը գնալով դժվարանցանելի էր դառնում:

15 Ո՞ր շարքում են բոլորը անորոշ դերբայներ:

- 1) հպարտանալ, մոտեցնել, դողացնել, խոցոտել
- 2) հասել, հանգչել, կորցնել, չորանալ
- 3) ծիծաղել, ուրախացրել, ուռչել, պոկոտել
- 4) պարծենալ, խաղացել, իմացվել, լինել

16 Ընդգծվածներից ո՞րն է որոշիչ:

- 1) Մեղմ ու սիրագին ժպտում էր նա ինձ Օտար կողմերում, այն ճամփի վրա:
- 2) Դժկամ են նայում ժայռերը խոժոռ, Տխուր խաղում են ալիքները ժիր:
- 3) Ես կգամ, երբ դու կլինես տրտում, Երբ երագներդ հավետ կմեռնեն:
- 4) Կանգնած են նորից ահեղ անտառում՝ Մութ ուղիների բաժանումի մոտ:

17 Ո՞ր նախադասության մեջ հանգման անուղղակի խնդիր կա:

- 1) Մերոնց վիշտը մերթ բոցավառվում էր որպես պայծառ հույս, մերթ դառնում մարմրող տկար կայծ:
- 2) Հեկեկում է այդ երզը այնտեղից Եվ ձուլվում է արդեն իմ հոգուն:
- 3) Նրան մեծ պատիվներով ու շուքով ընդունեցին Աշոտ արքայազնի հոր՝ Գագիկի նստավայրում:
- 4) Ժայռի կատարին փքթում է ճերմակազգեստ մասրենին:

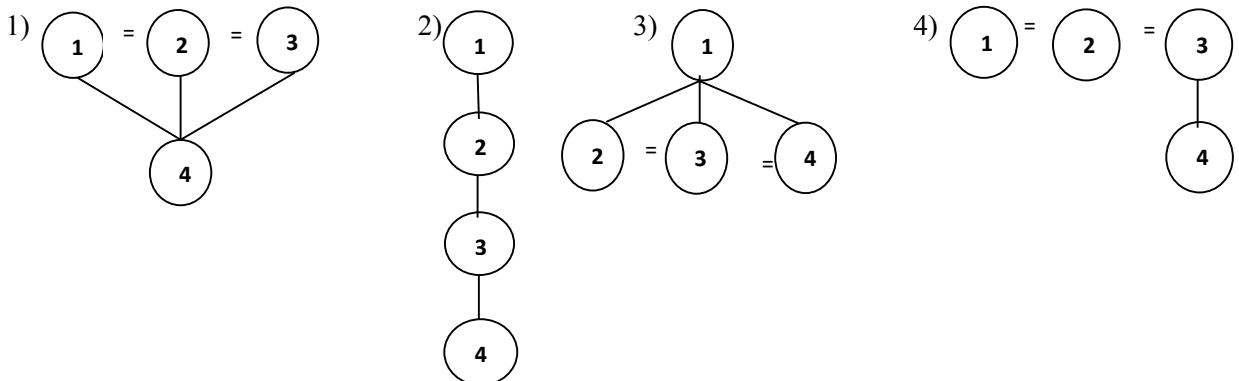
18 Ընդգծվածը նախադասության ի՞նչ անդամ է:

*Հատակից քար են հանում,
Մաքուր է այնքան,
 Զարից բուրմունք են առնում
 Կարմրախայտ ձկան:*

- 1) ենթակա
- 2) որոշիչ
- 3) ձևի պարագա
- 4) ստորոգելի

19 Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Այն միջոցին, երբ մեր հարևան հրեաների խանութները թալանում էին, երբ տներից դուրս ձգվող մանկական անկողիների բուրդն ու փետուրը քամու բերանում էին, կանանց ու երեխաների աղաղակն ու հեծկլտանքը լցրել էին օդը, մենք փակված էինք խանութում:

20

Պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է ճիշտ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Քննադատության հանդեպ նրա արհամարհանքը առաջ էր եկել նախկինում անարդարացի ու աչառու քննադատության ենթարկվելուց:*
Քննադատության հանդեպ նրա արհամարհանքն առաջ էր եկել, երբ նախկինում անարդարացի ու աչառու քննադատության էր ենթարկվել:
- 2) *Թիֆլիսը սիրեց ինձ իմ ծննդավայրը մոռանալ տալու աստիճան:*
Թիֆլիսը սիրեց ինձ այնքան, որ մոռանալ տվեց իմ ծննդավայրը:
- 3) *Խնդրեցի մի նավաստու իրավիճակի մասին մի երկտող հասցնել հարազատներիս:*
Խնդրեցի, որ մի նավաստի իրավիճակի մասին մի երկտող հասցնի հարազատներիս:
- 4) *Հեծյալների՝ Սահակ Սևադայի ապարանքին հասնելուց հետո իշխանը միայնակ առաջ անցավ:*
Երբ հեծյալները հասնում էին Սահակ Սևադայի ապարանքին, իշխանը միայնակ առաջ անցավ:

21

Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված այն թվերը, որոնց տեղում ստորակետ պիտի դրվի:

Տանտերը(1) Օհան ապերը(2) նահապետական բարքով մի մարդ էր որի նման մարդիկ հիմա մեր գյուղերում այլևս չկան: Չմեռը նստում էր սենյակի անկյունում(3) բուխարու մոտ(4) չոր փայտը դարսում կողքին փայտերը մեկ-մեկ զգում էր կրակի մեջ(5) պատմություններ անելով շահի ժամանակից(6) որսից և անտառից: Իսկ(7) եթե ոչ ոք չէր լսում նրան(8) մենակությունից(9) կամ ձանձրույթից բուխարու առաջ բաց էր անում շարականի գիրքը:

Տանը չորս հոգի էինք ես Օհան ապերը(10) նրա պառապ կինը և տասը տարեկան Աշոտը որ հավատարիմ ընկերս էր:

- 1) 2, 4, 6, 8, 10
- 2) 3, 4, 6, 7, 9, 10
- 3) 1, 2, 4, 6, 8, 9
- 4) 3, 5, 7, 9, 10

22

Փակագծերում տրված բառերի ո՞ր հերթականությունն է համապատասխանում նախադասության մեջ դրանց տեղադրման ճիշտ կարգին (բառերը տրված են ուղիղ ձևով):

Հելիոսի նշանավոր արձանը՝ արձանամասերից յուրաքանչյուրը մյուսի վրա դնելով, և նրա մասին Փիլոն Բյուզանդացին գրել է, թե քանդակագործը անավարտ արձանի շուրջը քիչ-քիչ հողի շերտեր՝ ավարտված հարկերը և հնարավորություն ստեղծելով հաջորդ հարկերը :

(1. տեղադրել, 2. կառուցել, 3. ծածկել, 4. լցնել)

- 1) 2, 4, 3, 1
- 2) 1, 3, 2, 4
- 3) 1, 2, 4, 3
- 4) 2, 4, 1, 3

23 Տրված հատվածը ո՞ր հայերենով է շարադրված:

*Մրտիս դառնահեծ հառաչանքների
Վայն ու ողբաձայն աղաղակները
Վերընծայում են քեզ, ո՞վ գաղտնաստես,
Եվ իմ սասանված մտքի ճենճերող
Իղձերի պտուղ նվերն այս դրած
Անձս տոչորող թախծի կրակին՝
Կամքիս բուրվառով առաքում են քեզ:*

- 1) արևելահայերենով
- 2) միջին հայերենով
- 3) գրաբարով
- 4) արևմտահայերենով

24 Պարբերությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում տեքստի տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

- 1. Շատ տարիներ գաղտնիքը մի սերնդից մյուսին էր փոխանցվում բանավոր ձևով, և միայն ոչ հեռու անցյալում է այն գրվել թղթի վրա: Փաստաթուղթը տեղում կիսվել է երկու մասի և պահպանման հանձնվել չիրկիզվող երկու տարբեր պահարաններում:
- 2. Հայտնի դեղամիջոցներից մեկը՝ անգոստուրիան, 1824 թվականից արտադրում է նույն գերդաստանը: Դառը նյութի դեղատոմսը և պատրաստման տեխնոլոգիան պահվում են խիստ գաղտնի:
- 3. Նրանք պարտավոր էին հանդիպել միայն դեղամիջոցի պատրաստման պահին, երբ պատրաստի արտադրանքի ստուգման համար մնում էր միավորել գաղտնի գիտելիքները:
- 4. Միայն չորս մարդ գիտեր գաղտնիքը, ընդ որում, նրանցից յուրաքանչյուրը տեղյակ էր գաղտնիքի միայն քառորդ մասին, և բոլորն ապրում էին տարբեր տեղերում: Միասին ոչ մի տեղ չէին գնում ո՛չ գնացքով, ո՛չ շոգենավով, ո՛չ էլ ինքնաթիռով:

- 1) 2, 4, 3, 1
- 2) 4, 2, 3, 1
- 3) 4, 2, 1, 3
- 4) 2, 4, 1, 3

25 Հ. Պարոնյանի «Մեծապատիվ մուրացկանները» վեպի հերոս Աբխաղոն աղան համաձայնում է լուսանկարվել, երբ՝

- 1) պարզում է, որ միայն մեծ մարդիկ լուսանկար ունեն:
- 2) լուսանկարիչը խոստանում է ձրի նկարել:
- 3) իմանում է, որ ամեն մարդ պարտավոր է «իր պատկերը քաշել տալ»:
- 4) լուսանկարիչը, նկարագրելով իր ողբալի վիճակը, շարժում է նրա գուրբը:

26 Վ. Տերյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է տրված հատվածը:

*Ու կարոտակեզ ահա կրկին
Վերադառնում եմ, որ առհավետ
Ունկնդիր լինեմ քո հին երգին
Եվ լիամ, լիամ անուշ քո երգի հետ:*

- 1) «Որպես Լաերտի որդին»
- 2) «Մի՛ խառնեք մեզ ձեր վայրի»
- 3) «Մի՞թե վերջին պոետն եմ ես»
- 4) «Իջնում է գիշերն անգութ ու մթին»

27 Գ. Չոփրապի ո՞ր հերոսուհին է նորավեպի ավարտին դառնում «...սևեր հագնող աղջիկ մը, որ չամուսնանաք»:

- 1) Պերճուհին
- 2) Չարդարը
- 3) Վասիլիկը
- 4) Տիգրանուհին

28 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ Ա. Բակունցի «Միրհավ» պատմվածքի վերաբերյալ:

- 1) Անտառապահն ու Դիլանը մտերիմ ընկերներ էին և հաճախ էին միասին զբաղվում միրհավի որսով:
- 2) Սոնայի ամուսնությունից հետո Դիլանը հեռանում է գյուղից:
- 3) Դիլան դային Սոնայի մահից հետո ամուսնանում է, բայց մինչև խոր ծերություն հիշում է Սոնային:
- 4) Սոնան ամուսնացել էր քաղաքից գյուղ եկած ուսուցչի հետ:

29 Ինչո՞վ է ավարտվում Գ. Գեմիրճյանի «Վարդանանք» պատմավեպը:

- 1) Արտակ Մոկացի՝ պատերազմի դաշտում ընկած սիրելիների մասին հիշողություններով
- 2) Փայտակարան արշավելու և հոներին դիմագրավելու համար Հազկերտի՝ պարսից հազարապետին տված հրամանով
- 3) Ավարայրի դաշտից լսվող՝ Վարդանանց նվիրված «հին երգի» մեղեդու պատկերով
- 4) Եղիշեի՝ Ավարայրի դաշտում նահատակված հայ հերոսների անունների թվարկումով

30 Մ. Մեծարենցի ո՞ր բանաստեղծությունից է մեջբերված հատվածը:

*Ջուրը ցայտքեն ծաղիկ ծաղիկ կը կաթե.
Վրճիտ, ինչպես լույսն արցունքը մանկան,
Նրվազն անոր կը հեծե՞ծե հեշտական:*

- 1) «Միրերգ» («Գիշերն անուշ է...»)
- 2) «Աքասիաներու շուքին տակ»
- 3) «Արևին»
- 4) «Վայրկյան»

31 Ո՞ր բառն է բաց թողած:

.....սերունդների
Աչքն է դիպել լույս գազաթին
Ու անցել:

- 1) Մահախուճապ
- 2) Աստանդական
- 3) Եղեռնապուրծ
- 4) Խուճապահար

32 «Մասնա ծներ» էպոսի («Մասունցի Գավիթ» համահավաք բնագիր) վերաբերյալ ո՞ր պնդման մեջ սխալ կա:

- 1) Որբացած Գավթին ուղարկում են Իսմիլ Խաթունի մոտ, բայց նա կարճ ժամանակ անց չի ընդունում վերջինիս կաթը և սնվում է Մասունցի ուղարկված մեղրով ու կարագով:
- 2) Հեռանալով Բաղդադից՝ իրենց ճանապարհին Սանասարն ու Բաղդասարը տեսնում են մի բարակ, բայց գորեղ առու, որի ակունքի մոտ իրենց համար ամբողջ են կառուցում:
- 3) Տարին երկու անգամ մութ ժայռում փակված Փոքր Միերի երկու հավատարիմ շները կրծում են նրա շղթաները, որպեսզի նա դուրս չգա և կործանի աշխարհը:
- 4) Մեծ Միերը եղբայրներից միակն է, որ ժառանգում է հոր դյուցազնական ուժը և չափահաս դառնալուց հետո տիրություն անում իր երկրին ու ժողովրդին:

33 Ո՞ր բառերում ածանցի հնչյունափոխություն կա:

1. նկարչություն, 2. բնութագրական, 3. ծննդական, 4. միջնորմ, 5. քննաշրջան, 6. թաքստոց, 7. կառուցապատում, 8. ձկնաբուծարան

34 Ո՞ր նախադասություններում բուն բացահայտիչ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

1. Մի գիշեր մի փոթորկոտ գիշեր սարերից անսանձ փչում էր քամին դուռն ու պատուհանները ծեծում:
2. Մեր երեխաներիս աչքը չէր հեռանում նրանցից և ուշիուշով դիտում էինք արագիլների ամեն մի շարժում:
3. Այդ մի մատաղ և խարտյաշ եղնիկ էր սև ու ջինջ աչքերով որ ծածկվում էին երկայն մուրբ թարթիչների տակ:
4. Արդյոք գիտեր նա որ ինքը դողանջուն անտառների ազատ երեխան ծնվել ու մեծացել էր այդ խուլ անտառներում:

35 Ո՞ր բառերն են միմյանց հոմանիշ:

1. ոլորան, 2. որոգայթ, 3. շառափ, 4. ծուղակ, 5. թակարդ, 6. կառափ, 7. վիհ

36 Ո՞ր շարքերում տրված խոսքի մասին չպատկանող բառ կա:

1. վերաբերյալ, առանց, միջև, օրոք (*կապ*)
2. ո՛չ, թե՛...թե՛, մինչդեռ, թեկուզ (*շաղկապ*)
3. ամբողջ, ամենուր, միմյանց, իրենք (*դերանուն*)
4. յուրովի, այդչափ, դեսուդեն, քանիցս (*մակբայ*)

37 Պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցներն են գործածված:

*Երկինքն ու ծովը գրկել են իրար,
Մակույկն է սահում չգիտես թե ուր.
Իսկն ու երազը ձուլվել են իսպառ,
Ոչինչ չի տենչում իմ հոգին տխուր:*

1. շրջադասություն, 2. փոխաբերություն, 3. չափազանցություն, 4. հանգավորում, 5. համեմատություն

38 Ո՞ր նախադասություններում կետադրական սխալ կա:

1. Լևոնը, բոցկլտացող աչքերը չռելով, որոտի նման պայթեց՝ ասելով, որ այս տան տերերից մեկը ինքն է, և ծառան իրավունք չունի խառնվելու:
2. Գոգոն ձայն-ծպտուն չհանեց ոչ թե նրա համար, որ չէր կարող պատասխանել, այլ լցվեց դառը վշտով. քառասուն տարի ծառայել է այս տանը, հենց իրեն՝ Լևոնին մեծացրել է իր թևերի վրա:
3. Մեղավորը հայրս է եղել. անձնագրային սեղանի մոտ կանգնած՝ նա մի պահ մոռանում է մորս ազգանունը և ստիպված՝ ասում առաջին մտացածին ազգանունը:
4. Մի օր էլ Լևոնը (տանը Լուր էինք անվանում) իր դասընկերներին՝ յոթ-ութ տղաների, հավաքել էր մեր հյուրասրահում՝ զվարճանալու:

39 Տրված բառերից քանիստ՞ում ուղղագրական սխալ կա:

հոսնկայս, անհողդիողդ, երկվորյակ, դիցուկ, գորգոռոց, գաղթագողի, կորնթարդ

40 Տրված բառերից քանի՞սն են կազմությամբ բարդածանցավոր:

դավադրորեն, դարչնագույն, դեղամիջոց, վիպասան, դասալիք, ենթատեսակ

41 Տրված բառերից քանի՞սն են վերաբերական:

անշուշտ, գեթ, իսպառ, փոքր-ինչ, արդյոք, իբր, սուկ, դարձյալ

42 Նախադասություններից քանիստ՞ում կապ կա:

- Նա մի բարեկազմ աղջիկ էր՝ մոտ քսանհինգ տարեկան, խարտյաշ մազերով:
- Չուր եմ փախչում, ինձ խաբում, Հազար կապ է ինձ կապում:
- Ըստ նորմանդական սովորության՝ նա միշտ շրջում էր՝ մի փոքր գդակ դրած:
- Հյուրերը լուռ իրար նայեցին, իսկ մարկիզը վեր կացավ սեղանից և դուրս գնաց:

43 Նախադասություններից քանիստ՞ում է ընդգծվածը ենթակա:

- Նրան համոզելը այդքան էլ հեշտ չէ:
- -Թագուհի՛, մի՞թե ինձ չես ճանաչում:
- Ծաղկի սերմի մեջ է բնության հրաշքների հրաշքը:
- Մաշված դուռը դողդոջ երգում էր մի հին երգ:

44

Նախադասության անդամներից քանիսի՞ շարահյուսական պաշտոնն է սխալ նշված:

Խոնարհին մի քանի օր չէի տեսել, ու թվում էր՝ էլ չեմ տեսնելու, սակայն մի անգամ ևս նրան հանդիպելու ջանկությամբ կանգ առա նրանց տան առաջ և բաց դռնով նայեցի ներս:

- **Խոնարհին** – հանգման անուղղակի խնդիր
- **նրան** – ուղիղ խնդիր
- **ներս** – տեղի պարագա
- **կանգ առա** – բաղադրյալ ստորոգյալ
- **բաց** – ձևի պարագա
- **տան** – հատկացուցիչ

45

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Սխալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Կան բառեր, որոնց խոսքիմասային պատկանելությունը նախադասությունից դուրս որոշելն անհնար է:
2. Բայերը նախադասության մեջ միշտ դառնում են ստորոգյալ:
3. Նյութական իմաստ արտահայտող խոսքի մասերն են միայն գոյականը, ածականը, թվականը և դերանունը:
4. Շաղկապները նախադասության անդամ երբեմն դառնում են, երբեմն՝ ոչ:
5. Վերաբերականները արտահայտում են դատողական վերաբերմունք, իսկ ձայնարկությունները՝ զգացական:
6. Դիմավոր և անդեմ բայերին բնորոշ են եղանակի, ժամանակի և սեռի քերականական կարգերը:

Բ մակարդակ

46 Ո՞ր շարքում գաղտնավանկ ունեցող բառ կա:

- 1) մաքրամաքուր, մանրակ, աստղալից
- 2) փափկասուն, անընչասեր, վերջնագիր
- 3) գեղեցկություն, ակնաբույժ, խառնիխուռն
- 4) կապտերանգ, քաղցրասեր, մատնաչափ

47 Ո՞ր տարբերակում է տառակապակցության թվային արժեքը ճիշտ նշված:

- 1) ՌՇԽԳ-1943
- 2) ՊԿԶ-867
- 3) ՏՄՀԸ-4276
- 4) ՆԾԱ-451

48 Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Ջրտու-ի(1) այդ գիշերներին լուսինը շող-(2) էր գցում առվի մեջ, ջրվորի պողպատ բահի վրա, արծաթ փայլով պսպղում էին սերկ-իլի(3) տերևները, հովից հասկերը քսվում էին իրար, խ-ում(4): Լուսաբացին հալվում էին աստղերը ձյունի գնդերի պես, շառագունում էր արևելքը, արևի առա-ին(5) շողերը խաղում էին ականակի-(6) ամպերի հետ, ասես մի անտես ձեռք բ-ր(7) շողերով ամպի սպիտակ քուլաների վրա հազարավոր նա-շեր(8) էր նկարում, որ մի քիչ հետո ավերի նույն շողերով:

Արևի շողերի հետ գոլո-շի(9) էր բարձրանում արտերից, ու գիշերվա խոնավությունն էր ան-անում(10):

- 1) 2-ք, 7-յու, 8-դ, 10-է
- 2) 1-ք, 5-ջ, 8-դ, 9-ր
- 3) 3-և, 4-շշ, 7-յու, 9-ր
- 4) 1-ք, 2-ք, 6-թ, 10-է

49 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *ի* ձայնավորի հնչյունափոխություն կա:

- 1) մարդկային, ձգան, ընչաքաղց, տարկետում
- 2) դիտակետ, մրգառատ, հոգյակ, փոշոտվել
- 3) երկրաբան, այգեպան, թվական, պատանյակ
- 4) վիպագիր, կարմրաթուշ, սրտամոտ, անկողնային

50 Ո՞ր տարբերակի ընդգծված բառերը համանուններ *չեն*:

- 1) **ակնարկ** նետել–**ակնարկ** տպագրել
- 2) ցորենի **հաց**– **հաց** ուտել
- 3) գետի **ափ**–**ձեռքի** **ափ**
- 4) **շահ** ստանալ–պարսից **շահ**

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությանը պարզ:

- 1) քաղաք, երիտասարդ, ամրակ
- 2) աղիք, եղեգն, խոժոռ
- 3) գրպան, փափուկ, կանաչ
- 4) դշխո, թզուկ, կանոն

52 Փակագծերում տրվածներից մեկը տվյալ նախադասությանը համապատասխանում է, մյուսը՝ ոչ. ո՞ր շարքի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ:

- ա. Ես հիմա (1. հարյուրտոկոսանոց, 2. հարյուր տոկոսով) համոզված եմ, որ կարող եմ բոլոր դժվարությունները հաղթահարել:
- բ. Պատերազմի (1. հրաձիգները, 2. հրձիգները) շարունակում են աշխարհի տարբեր անկյուններում «ահաբեկչության» դեմ պայքարել՝ ծածկելով իրենց նավթային շահերը:
- գ. Ձինձառայողները դիմադրություն (1. չեն գործել, 2. ցույց չեն տվել):
- դ. ՀՀ-ում հայերենը (1. պաշտպանված, 2. պահպանված) է օրենքով:

- 1) ա-1, բ-1, գ-1, դ-2
- 2) ա-2, բ-2, գ-1, դ-1
- 3) ա-1, բ-2, գ-2, դ-2
- 4) ա-2, բ-2, գ-2, դ-1

53 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում *-ներ* վերջավորությամբ:

- 1) ուղեցույց, որդեգիր, կաթնասուն, մեներգ
- 2) նավավար, հետախույզ, ջերմաչափ, պատճեն
- 3) օրապահ, սրունք, գրաբեր, արքայադուստր
- 4) հանքափոր, սառցահատ, անցաթուղթ, վիրաբույժ

54 Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են *ա* խոնարհման:

- 1) մռնչում են, մուրում են, ծիծաղող
- 2) որսացե՛ք, տենչում էինք, հոգացել են
- 3) ողբացին, կաղում էր, առավ
- 4) դարձել է, կորան, մոռացե՛ք

55 Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործական սեռի բայ *չկա*:

- 1) Խաչքարերը կանգնեցնում էին սրբավայրերում, գերեզմանատներում, մեծ ու փոքր ճանապարհների եզրերին:
- 2) Քիչ անց հարևան վագոնից վերադարձավ ամուսինը՝ մասամբ վերագտած հոգու անդորրը:
- 3) Ալխոյին թվաց, թե ինքը ձորից զառիվերով բարձրացել է:
- 4) Օտարերկրացիները միայն մեր Մատենադարանում կարող են տեսնել իրենց հեղինակների կորած բնագրերի հնագույն թարգմանությունները:

56 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *ա* ներքին հոլովման:

- 1) հենասյուն, խաղատուն, դերանուն
- 2) մտերմություն, շուն, գարուն
- 3) անկյուն, ձյուն, կարկաչյուն
- 4) կեցություն, միացում, արյուն

57 Ո՞ր նախադասության մեջ որոշիչ հոդի գործածության սխալ կա:

- 1) Դպիրները խոնարհ շարվել էին դահլիճի դռան մոտ՝ վեհափառի աջն համբուրելու համար:
- 2) Մուրհանդակն շտապում էր ժամ առաջ հասնել ամրոց:
- 3) Իմաստունն զգուշությամբ փակեց աչքերը և հրաժեշտ տվեց կյանքին:
- 4) Ահագնադողող ծափերը անմիջապես խախտեցին դահլիճի քար լուծությունը:

58 Ո՞ր նախադասության մեջ թվականի փոխանվանական գործածություն *չկա*:

- 1) Այդ գյուղում ապրում էր հարյուր քսանյոթ մարդ. նրանցից քսանինը տղամարդիկ էին, մնացածը՝ կանայք ու երեխաներ:
- 2) Այդ գիտնականը թարգմանություններ էր անում հարյուր տասնչորս լեզվից, վարժ խոսում էր երեսունինը լեզվով, մասնակի տիրապետում տասնմեկին:
- 3) Ներկայումս երկրի տարբեր անկյուններում աշխատում են երեսուն գիտարշավախմբեր, որոնցից տասներկուսը արտասահմանից են:
- 4) Ոչ հեռավոր անցյալում՝ երեսուն տարի առաջ, այստեղ հարթ ու հողածածկ տանիք չունեի միայն հինավուրց գմբեթադղ եկեղեցին:

59 Ո՞ր նախադասության մեջ միջոցի անուղղակի խնդիր *չկա*:

- 1) Հետո անձրև սկսվեց, և անձրևի առաջին կաթիլների հետ անջրանցիկ կտորով ծածկեցին ցորենը:
- 2) Փերիները սարի գլխին հավաքվեցին գիշերով:
- 3) Դու կգաս ու կրկին հեքիաթով կդյութես, Լուսերես կցրես մառախուղն իմ հոգու:
- 4) Միջօրեին տաքանում է հողը, օդը հագնում է հողի ու արևի արբեցնող բուրմունքով:

60 Ո՞ր տարբերակում բաղադրյալ ստորոգյալ *չկա*:

- 1) Թանապուրի տաք գոլորշին Գերանին առնում Եվ սյունն ի վար գլոր-գլոր Ուլունք էր դառնում:
- 2) Ադոթքս պարզ է և նրբահյուս, Մեռնողի վերջին կանչ, Հայտնվի՛ր որպես լույս արշալույս Իմ հոգուն մահատանջ:
- 3) Այստեղ է լացել իմ մայրը Մորմոքն իր և իր օրորը, Այստեղ այնպես անծայր է Թախիծը և այնպես խոր է:
- 4) Այս գիշեր տեսա մի անուշ երագ. Ես իմ հայրենի տունն էի նորոգում:

61 Ո՞ր նախադասությունն է բայական անդամ:

- 1) Յուրտ է դարձյալ, մութ՝ իմ ուղին, Սրտումս՝ մահ և աշուն:
- 2) Երագներ իմ անդարձ, ծաղիկներ իմ գարնան, Ի՞նչ կանչով ձեզ կանչեմ, ինչպե՞ս լամ ձեզ համար:
- 3) Մութ հավերժության դառնությունն զգալ, Եվ թախծել անհուն, և անչար լինել:
- 4) Ահա մեծ քաղաքի լքված ծայրամասերից մեկի թաղը:

62 Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված այն թվերը, որոնց տեղում բուք պիտի դրվի:

Այս արգահատելի մարդը(1) Հոհան եպիսկոպոսը ոչ միայն ազահ էր այլ նաև անհնձքնասեր: Պատահում էր(2) գնում էր թագավորի պալատ և իրեն պահում էր(3) ինչպես խեղկատակ(4) չամաչելով իր տարիքից և կոչումից: Չորեքթաթ վագելով(5) ծամածռություններ անելով ու կենդանիների ձայներ հանելով(6) ծիծաղեցնում էր թագավորին(7) ուղտի պես սողալով նրա ոտքերի առջև: Եվ ուղտի սասպատի պես մեջքը ուռցրած(8) վազվզում էր սրահում ասպա մոտենում թագավորին(9) կրկնում նրա խոսքերը:

- 1) 2, 3, 5, 7, 8, 9
- 2) 1, 5, 4, 6, 7, 8
- 3) 1, 2, 3, 4, 6, 9
- 4) 1, 2, 4, 6, 7, 8

63 Ո՞ր նախադասության մեջ համաձայնության սխալ *չկա*:

- 1) Որպես բարոյական դաս՝ գրողի ստեղծագործություններում հիշատակվում է հայ փափկասուն տիկնայք:
- 2) Վասակի դավաճանության հիմնահարցը վիճելի է թե՛ պատմագրության, թե՛ բանասիրության մեջ:
- 3) Կարելի է տպագրել նրա հողվածը, որտեղ կա գարմանալի բանաստեղծական տողեր:
- 4) Այսօր կորոշենք՝ ինչպես պիտի ընթանա մեր հետագա գործողությունները:

64 Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասության ստորադասի բնույթը ճիշտ նշված:

- 1) Պատմաբան այդ տիկնոջը զարմացրեց այն, որ կրոնների վերաբերյալ այդքան խոր ու հիմնավոր գիտելիքներ ունեն: *(ենթակա)*
- 2) Սարերում այնքան լուռ է, որ շշուկը մի կիլոմետր հեռավորությունից անզամ լսվում է: *(որոշիչ)*
- 3) Վրաց թագավորը դիտմամբ ուշացել էր Գանձակում, որ մեր թագավորի հետ միասին նույն օրը մտնի Գարդման: *(պատճառի պարագա)*
- 4) Պետք չէ աջակցել նրան, ով արվեստի մեջ ընտրում է թույլ դիմադրության ճանապարհը: *(ուղիղ խնդիր)*

65 Ո՞ր բառն է բաց թողած:

*Եվ երբ քարշ տվին դիակդ արնաքամ,
Որ նետեն քաղցած ռհմակներին կեր –
Մեր կյանքի հիմերն անդունդը ընկան
Եվ արնոտ միզում են դեռ...*

- 1) ճարճատում
- 2) հեծեծում
- 3) խարխափում
- 4) բոցկլտում

66 Ո՞ր հատվածն է Պ. Սևակի «Վարք մեծաց» բանաստեղծությունից:

- 1) Մերում են նրանք և այն ծերուկից,
Որ նախընտրում էր ապրել տակառում:
- 2) Նա օտար հրի ճարակի դիմաց
Մեր ինքնությունը կոփեց ու կռեց:
- 3) Նրանք ծնվում են իրենց ծնողի անօգնությունից,
Որպեսզի դառնան նոր գորեղություն:
- 4) Նրանից առաջ կային աստվածներ՝
Երկնքի, սիրո, պտղավորումի,
Ինչպես փոթորկի, նաև... դպրության:

67 Համարակալված բառերից որո՞նք են մակբայներ:

Կանչում է 1. կրկին, կանչում 2. անդադար
Էն չքնաղ երկրի կարոտը 3. անքուն,
Ու թևերն ահա փռած 4. տիրաբար՝
Թռչում է հոգիս, թռչում դեպի տուն:
Ուր որ հայրենի օջախի 5. առաջ
6. Վաղոր՛ւց 7. կարոտով սպասում են ինձ
Ու ձմռան 8. երկար գիշերը նստած՝
Խոսում են Լոռու հին-հին քաջերից:

68 Ո՞ր մտքերն են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ չեն բխում նրանից:

Աշխարհում ամեն օր տասնյակ մարդիկ են մահանում օձերի խայթոցներից, որոնց ծանրության աստիճանը սովորաբար կախված է օձի տեսակից, տարվա եղանակից, օձի վերջին սնվելուց անցած ժամանակից, խայթոցի տեղակայումից, խորությունից ու քանակից: Առավել վտանգավոր են գլխի և պարանոցի շրջանում արված խայթոցները, որոնք վերին շնչուղիների այտուցման պատճառով հեղձուկ են առաջացնում: Համեմատաբար թեթև են ստորին հատվածների խայթոցները:

Օձերի կծելուց հետո մաշկի վրա մնում է վերին ծնոտի ատամնահետքը, որով կարելի է որոշել օձի թունավոր կամ ոչ թունավոր լինելը: Թունավոր օձը կծում է՝ թողնելով երկու մեծ և դրանց հաջորդող երկչարք մանր հետքեր: Ոչ թունավորները քառաչարք հետք են թողնում. ներսի երկայնակի շարքերը ուղիղ են լինում, դրսինը՝ կոր: Խայթվածի վիճակը շատ արագ վատանում է՝ հաճախ բերելով մահացու ելքի:

1. Թունավոր օձերի վերին ատամնաշարի հետքերը երկայնակի են, քառաչարք կորերի տեսքով:
2. Խայթոցի ծանրությունը պայմանավորված է ոչ միայն օձի տեսակով, այլև մի շարք այլ հանգամանքներով, անգամ տարվա եղանակով:
3. Աշխարհում բազմաթիվ մարդիկ մահանում են թունավոր օձերի խայթոցներից. դրանց ելքը բացառապես մահացու է:
4. Առանձնակի ծանր ընթացք են ունենում պարանոցի, գլխի և ստորին վերջույթների խայթոցները, որոնք բերում են շնչառական օրգանների այտուցման և հեղձուկի:

69 Ո՞ր տարբերակներում է ընդգծվածը համառոտ նախադասություն:

1. Նավը հետ էր ցատկում, կարծես շունչ էր առնում, որպեսզի նորից դիմադրի զայրացած թշնամուն:
2. Մրրիկից հալածվող անձրևի շիթերը ճիպոտում էին նավապետի պղնձյա դեմքը, սակայն ես, չգիտես ինչու, հանգիստ էի:
3. Ամենուրեք երևաց բուսականություն, որին կարոտել էին իմ աչքերը:
4. Այսօր եթե ինձ հարցնեն, թե ինչ է հարստությունը, կասեմ, որ դա անհոգ երիտասարդությունն է:

70 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միայլ է, Չգիտես* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Բոլոր բարդ ստորադասական նախադասությունները կարող են փոխակերպվել պարզի:
2. Ստորադասական բոլոր շաղկապները դրվում են ստորադաս նախադասության սկզբում:
3. Բարդ ստորադասական նախադասությունը կարող է լինել միաբաղադրիչ, երկբաղադրիչ, բազմաբաղադրիչ:
4. Ստորադաս նախադասությունը գերադասին կապող որոշ ստորադասական շաղկապներ կարող են զեղչվել:
5. Գերադաս և ստորադաս նախադասությունները իրարից կարող են անջատվել բութով:
6. Բաղադրիչ ստորադաս նախադասությունները կարող են իրար համադաս լինել: